

Samhällsbyggnadskontoret

Datum
2022-04-22

Vår beteckning
KS 20/0607

Redovisning enligt 6 kapitlet 16 § Miljöbalken

Bilaga till detaljplan som fått laga kraft 2023-11-20, KS 20/0607

Detaljplan för Kockbacka gärde (Härnevi 8:10 m.fl)

Bro

Nr 2003

Inledning

Samhällsbyggnadskontoret har gjort redovisning enligt Miljöbalken 6 kap 16 §. Den fungerar som en utvärdering av arbetet med miljöbedömningen. Redovisningen ingår i de handlingar som kommunfullmäktige tar del av inför antagandet av detaljplanen Kockacka gärde (Härnevi 8:10 m.fl.).

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Syfte

Planens syfte är att göra det möjligt att bygga en ny skola i Bro och att skapa en park som kan användas av Bros invånare. Syftet med planen är också att barn i skolan ska kunna ta sig till skolan på ett tryggt och säkert sätt och därför ska möjligheten att gå eller cykla till skolan prioriteras. Planen säkerställer en dagvattenhantering för skolan och rening av dagvatten från östra Bro. I samband med dagvattenhanteringen etableras en park av naturkaraktär som samtidigt ger möjlighet till rekreation genom gångstråk runt diken och dammar. Planen syftar också till att göra plats för bostäder för att förstärka tryggheten i närheten av skolområdet då de förväntas medföra större närvaro över dygnet. En förutsättning för planen är att det ska finnas en trygg och gen gång- och cykelväg till Bro IP.

Huvuddrag

Planförslaget innehåller en skola. Skolan kommer troligtvis att byggas i etapper. Skolan föreslås rymma 500 elever med möjlighet att bygga ut för att rymma totalt cirka 1000 elever i årskurs f-9. Skolan ska ha plats för en skolgård som uppfyller riktlinjer kring barns utemiljö. Inom skolområdet rymms idrottssal för skolidrott.

Området innehåller en dagvattenlösning som både renar planområdets dagvatten och dagvatten som kommer till området via dagvattenledningar norrifrån. Även det renade vattnet från Kockbackadammen föreslås ledas till våtmarken. Området kring damm, diken och våtmark föreslås utformas tillsammans med promenadstråk till en park med naturkaraktär. Därigenom kan

det fylla flera funktioner som gynnar både människors hälsa, biologisk mångfald och Mälaren.

Planförslaget rymmer 26 bostäder i form av småhus som föreslås ligga längst en lokalgata. Bostäderna skapar större trygghet och närvaro för skolgården under kvällar och helger, samt promenadstråket.

För att säkerställa säkra gång- och cykelvägar från resten av samhället innehåller planen flera kopplingar för gång- och cykel. Utmed Ginnlögs väg föreslås en bro för gång- och cykelväg som ger en genare och tryggare väg till Bro IP och nya bostadsområden på andra sidan järnvägen. Området kopplas ihop med övriga gång- och cykelnät i Bro.

Hur miljöaspekterna har integrerats i detaljplanen

När planarbetet startades upp gjordes en utredning om att bebygga jordbruksmark samt vilka alternativa placeringar som fanns. En undersökning om betydande miljöpåverkan togs sedan fram. Miljöbedömningen avgränsades till att hantera hushållning med jordbruksmark samt ekosystemtjänster. I denna kom vi fram till att det inte gick att utesluta betydande miljöpåverkan eftersom hela planen är på jordbruksmark. Miljöbedömningen påbörjades i samband med att planförslaget togs fram, vilket gjorde att arbetet kunde ske parallellt.

I planarbetet har flertalet utredningar gjorts, vilka några av dem hanterar miljöaspekter såsom buller och dagvatten. Åtgärder för att förbättra dagvatten och buller på platsen har integrerats i planen.

Hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

Hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen har föreslagit en masshanteringsplan i genomförandet. Kommunen har för avsikt att hantera massor lokalt. Kommunen har ansökt om dispens från biotopskydd hos Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har meddelat att dispens inte krävs. Kommunen har även gjort en anmälan om vattenverksamhet eftersom diken ska flyttas.

Miljöbedömningen har inte lett till ändringar i detaljplanen. Dock har kompensationsåtgärder för biologisk mångfald föreslagits i gestaltningsprogrammet.

Beaktandet av synpunkter

Följande synpunkt har inkommit gällande miljökonsekvensbeskrivningen:

Bygg och miljönämnden : Kommunen bör väga värdet av att bevara jordbruksmark med värdet av att flytta skolan från Bro centrum. Om det bara är en ny 7-9-skola som behövs, kan den lokaliseras till någon av de andra möjliga platserna, som bedömdes för små för en f-9-skola

Kommunens kommentar (ur samrådsredogörelsen):

Uppdraget för detaljplan är att planera för både befintligt samt framtida behov. Därför är bedömning att andra platser som beskrivs som alternativ för enbart högstadieskola inte likvärdiga.

Tekniska nämnden: Enligt planförslaget bör en strategi tas fram avseende omhändertagande och användning av områdets matjord. Det är att föredra ur ett resursperspektiv att matjorden används för odling och inte som anläggningsmaterial ex. för fyllning av en bullervall.

Kommunens kommentar (ur samrådsredogörelsen):

Kommunens strategi för matjord integrerat i projektplaneringen och kommer att utvecklas vid projekteringen.

Region Stockholm anser att placeringen är lämplig för en skola. Regionen ser positivt på att en MKB är upprättad som bland annat ska utreda konflikten mellan dagens markanvändning och planförslaget då båda handlar om viktiga samhällsfunktioner.

Lantbrukarnas riksförbund: Enligt det som framgår i sagda rapport om exploatering på jordbruksmark, tas frågan om bebyggelse av bostäder, motsvarande en ansevärd areal av den totala arealen av 14 hektar, inte upp. Man anser även att det är av vikt att tydliggöra vilka avvägningar som görs mellan jordbruksintresset och det väsentliga samhällsintresset. Har kommunen gjort dessa avvägningar, och hur har man i så fall resonerat?

Enligt rapporten tar man även upp att lantbruksföretagare samt LRF har yttrat sig i FÖP Bro, och anser att det i yttrandet inte framgår att några invändningar gjorts angående ianspråktagande av aktuella jordbruksmarken. Vi vill bestämt hävda att så har gjorts i inlagan dat. 2020-10-23 (se bilaga 1). Visserligen är det en allmänt hållen synpunkt om att i allt väsentligt skydda produktiv jordbruksmark från bebyggelse. Kockabacka Gärde torde således ingå i den beskrivningen.

I den femte punkten belyser kommunen konsekvenserna av att jordbruksmark försvinner. Att de producerande ekosystemtjänsterna försvinner när man hårdgör yta, är tyvärr en oundviklig konsekvens. Här anger man även att dessa tjänster försvinner till en stor del. Man anger även att det för den icke bebyggda arealen finns framtida möjligheter att återta dessa ekosystemtjänster genom exempelvis jordbruk, ser vi mer som en utopi än en möjlighet. Visserligen kan man ta upp småskaligt jordbruk, för den delen trädgård eller fruktträd, men något effektivt jordbruk för den viktiga livsmedelsförsörjningen ser vi inte som en möjlighet i framtiden. Det ligger snarare i sakens natur att kommunen även i framtiden väljer att exploatera den återstående arealen. Vad har kommunen för plan att bevara det översta jordlagret på den återstående arealen och hur skall man gå till väga för att detta inte förstörs under byggnationen?

LRF Upplands-Bro anser att det finns alternativa platser att bygga den nya skolan och anser därför att kommunen skall se över det föreslagna. De emotsätter sig därför planerna för byggandet av den nya skolan på den föreslagna platsen.

För övrigt anser de att rapporten om exploatering på åkermark tydligt är skriven för att tjäna sitt syfte. Inledningsvis hänvisar man till 3 kap 4 § i miljöbalken, och jordbruksmarkens nationella betydelse. Ingenstans beskriver man de bostäder som man avser att bygga som samhällskritisk verksamhet. Mycket ymnigt och i rapportens absoluta slutskede anger man möjligheten att ta åkermarken i anspråk för annat än skolan i det aktuella fallet.

Kommunens kommentar (ur samrådsredogörelsen):

Av den totala arean är det skolan och dagvattenparken som tar upp den större delen av ytan i planförslaget. Bostäder och anslutningsväg tar upp en mindre andel av ytan. Bostäderna skapar närvaro, och därför också trygghet för skolgården och rekreationstråket på kvällar och helger. Dagvattendammarna är nödvändiga i planförslaget och byggnaden av skolan för till ex. översvämningsrisk. Kvarstående brukningsvärdet av jordbruksmarken efter skolbyggnad och tillkommande infrastruktur är här bedömts som litet och att sociala/trygghetsaspekter överstiger detta.

MKB och jordbruksmarksutredning har reviderats med avseende LRFs yttrande i FÖP.

I genomförandebeskrivning finns ett förfarande om hur det översta jordlagret ska användas i byggskedet i tex planteringar.

Kommunen har gjort en utredning om alternativa platser men noterar att LRF inte håller med om slutsatserna i utredningen.

15.6 Huvuduppdraget för detaljplanen är inte bostäder, utan skola och dagvattenlösningar. Förslaget till bostäder är för att komplettera bebyggelsen och öka tryggheten.

Skälen till att detaljplanen bör antas istället för andra alternativ

En omfattande alternativutredning för lokalisering av skola har genomförts, vilken visar att aktuellt område bedöms vara bäst lämpade lokaliseringen. Behovet av dagvattenrening och lokaliseringar för detta har också visat sig fyllas bäst genom dagvattendamm i aktuellt område. Den verksamhet som planeras på området utgörs av skola, vilket kan sägas vara en samhällskritisk verksamhet. Lokaliseringen av skolan i anslutning till anläggningen Bro Idrott med möjligheter till ungdomsidrott kan ge synergier som bedöms kunna stärka samhällsnyttan av skolverksamheten på platsen. Dessa synergier är unika för denna skollokalisering.

Lokaliseringen av dagvattendammarna på det som idag är jordbruksmark bedöms i sig utgöra ett samhällsintresse, då kommunen har behov av att bygga ut dagvattenhanteringen och platsen anses vara lämplig för detta ändamål.

Vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av detaljplanen medför. Dagvattendammarna ska anmälas till Bygg- och miljönämnden.

Upprätta rutiner för kontroll och skötsel av dagvattendammarna när de tagits i drift, tex genom upprättande av kontrollprogram för att säkerställa att dammarnas funktion och reningspotential upprätthålls och optimeras.

Masshanteringsplan för matjord, riktlinjer till entreprenör kring hantering, återanvändning och omhändertagande av massor samt strategi för hantering av matjord.

Uppföljning av genomförande av gestaltungsprogrammet för planområdet.

Samhällsbyggnadskontoret

Tove Carlsson
Plan och exploateringschef

Lina Wallenius
Planarkitekt

Claudia Wikse Barrow
Planarkitekt